

Fælles 6-by indspil på beskæftigelsesområdet

Baggrunden for indspillet

Regeringen har i sit regeringsgrundlag peget på, at man "vil nytænke og reformere beskæftigelsesindsatsen, så udgifterne hertil reduceres med 3 mia. kr. i 2030".

Som led heri har Beskæftigelsesministeren nedsat en ekspertgruppe, som medio 2024 skal komme med forslag til fremtidens beskæftigelsesindsats herunder "komme med konkrete modeller og anbefalinger til en beskæftigelsesreform, der forenkler indsatsen og tilvejebringer 3 mia. kr. i 2030".

KL har tidligere peget på, at der kan gennemføres besparelser på beskæftigelsesområdet, men at der ikke kan findes helt op til 3 mia. kr. uden at det vil gå udover antallet af kontakter med borgere og virksomheder. KL har i den forbindelse ikke peget på konkrete besparelsesområder.

Det er ligeledes 6-byernes vurdering, at der ved forenklinger og afbureaukratisering vil kunne gennemføres besparelser på beskæftigelsesområdet.

6-byerne ønsker med dette indspil at komme med et konkret bidrag til ekspertgruppen på, hvor der kan gennemføres besparelser. 6-byerne peger i dette indspil på en række konkrete områder og samlet peger 6-byerne på, at der kan gennemføres besparelser for ca. 1 mia. kr. Besparelserne vurderes at kunne gennemføres uden, at det på afgørende vis vil gå ud over servicen overfor borgere og virksomheder samt de effekter og resultater, som opnås med beskæftigelsesindsatsen.

Regeringen agter at gennemføre besparelser på helt op til 3 mia. kr. Det er dog 6-byernes vurdering, at der ikke kan gennemføres besparelser udover ca. 1 mia. kr. uden, at det vil gå ud over kontakten og indsatsen overfor borgere og virksomheder. En besparelse af denne størrelsesorden vil ikke kunne realiseres uden, at der skal laves radikalt om på beskæftigelsesindsatsen og de opgaver, som kommunerne i dag løser. 6-byerne ønsker at den samfundsmæssige effekt skal undersøges, hvis der fremover skal følges mindre op på borgerne og dermed afholdes færre samtaler samtidig med at der skal afgives færre aktiveringstilbud. I en tid med massiv mangel på arbejdskraft nu og i fremtiden er det mere end nogensinde nødvendigt med en beskæftigelsesindsats, som bidrager til at såvel jobparate ledige som ledige med andre problemer end ledighed gøres klar til arbejdsmarkedet.

Ved en reduceret beskæftigelsesindsats er der en risiko for, at det vil få betydning for de beskæftigelsesresultater, som opnås og dermed effekten af hele beskæftigelsesindsatsen.

Når der politisk er ønske om at gennemføre besparelser på helt op til 3 mia. kr. og dermed væsentligt mere end den ca. 1. mia. kr., som 6-byerne peger på i dette indspil, vil 6-byerne desuden anbefale følgende:

- Besparelser skal følges af konkrete lovændringer og bortfald af kommunale opgaver, så der ikke gennemføres ukonkrete rammebesparelser efter "grønsthøstermetoden", som senest er set i forbindelse med at finde besparelser til beskæftigelsesområdets medfinansiering af ret til tidlig pension (Arne-pensionen) på 1,1 mia. kr.
- Der skal være sammenhæng mellem opgaver og økonomisk ansvar. Hvis der flyttes flere opgaver fra kommunerne til andre aktører og a-kasser skal kommunerne ikke fortsat have det økonomiske ansvar ved at være medfinansierende på de offentlige forsørgerydelser. I 2024 overtager a-

kasserne indsatsen for forsikrede ledige i de tre første ledighedsmåneder, men det er fortsat kommunerne, som sammen med staten har det økonomiske ansvar. Det er naturligvis utilfredsstillende, at staten ikke overtager det fulde økonomiske ansvar i den periode, hvor kommunerne ikke har opgaven.

- At der ses bredere på hvor der kan opnås besparelse på beskæftigelsesområdet end udelukkende ved driften af jobcentre og de tilhørende aktiveringsmidler. Udgiften til drift af jobcentre og aktiveringsindsatsen beløber sig til ca. 12 mia. kr. (svarer til ca. 10%), mens forsørgelsesudgifterne beløber sig til ca. 114 mia. kr. (svarer til ca. 90%). Hvis fremtidens beskæftigelsessystem bliver baseret på reelle forenklinger og afbureaukratisering vil hele beskæftigelsessystemet kunne fremstå mere smidigt og effektivt, hvilket uden tvivl vil føre til bedre beskæftigelsesresultater i form af hurtigere udslusning til job og uddannelse, afkortning af ledighedsforløb og varigheden på offentlig forsørgelse samt ikke mindst være medvirkende til at øge såvel beskæftigelse som arbejdsudbuddet. Dette indspil fra 6-byerne og alle andre forslag i fht. de 12 mia. kr. bør suppleres/udbygges med en beregning af de afledte økonomiske konsekvenser for forsørgelsesudgifterne.

Dette indspil skal ses i forlængelse af 6-byernes indspil til en ny og bedre beskæftigelsesindsats: [Katalog En-ny-og-bedre-beskaeftigelsesindsats.pdf \(mm.dk\)](#)

I indspillet kommer 6-byerne med et bud på hvilke grundlæggende principper, der bør være styrende for fremtidens beskæftigelsesindsats og hvordan de kan realiseres. Kernen i indspillet er en forenkling og afbureaukratisering af beskæftigelsesområdet, hvor kommunerne sættes fri og ansvaret for beskæftigelsesindsatsen flyttes fra staten og Beskæftigelsesministeriet til de enkelte kommuner og dermed til de lokale politikere.

Konkrete områder, hvor der kan gennemføres besparelser

I det følgende gennemgås kort de konkrete områder, hvor 6-byerne mener, at der kan gennemføres besparelser. Det skal nævnes, at det på nogle områder er ganske vanskeligt, at beregne den præcise besparelse, men der er på kvalificeret vis opstillet forskellige forudsætninger og antagelser, som danner grundlaget for beregningerne.

Det skal derudover nævnes, at der ikke er lavet beregninger på de økonomiske konsekvenser for forsørgelsesydelse, hvis der gennemføres en forenkling og afbureaukratisering af beskæftigelsesindsatsen.

1. Færre mål- og ydelsesgrupper

Såvel Reformkommissionen, KL og 6-byerne har peget på, at de nuværende 13 målgrupper og de mange undergrupper, som i praksis svarer til mere end 80 grupper, er med til at gøre beskæftigelseslovgivningen kompleks og er med til at forstærke bureaukratiet i lovgivningen.

Med de mange målgrupper følger et stort antal proceskrav, som bliver styrende for indsatsen.

6-byerne har i den forbindelse stillet følgende forslag:

- Reducer antallet af målgrupper i beskæftigelsesindsatsen til fem: forsikrede ledige, syge borgere, unge, fleksjobbere og øvrige ledige. Reducer også i ydelsesgrupper.
- Reducer kompleksiteten og gør regler for indsatsen målgruppeafhængig og uden proceskrav, og lad kommunerne udfylde og tage ansvar for indsatsen.

Færre mål- og ydelsesgrupper vil reducere antallet af målgruppeskift og dermed også antallet af sagsbehandlerskift. Ved hvert skift af målgruppe og sagsbehandler er der en række transaktionsomkostninger, som vil kunne reduceres markant ved færre mål- og ydelsesgrupper.

Der findes ikke data på antallet af målgruppeskift samlet set på landsplan. København har lavet en beregning på antal målgruppeskift på et år, hvilket beløber sig til 9.357 skift. Fremskrevet til landsplan svarer det til minimum ca. 90.000 målgruppeskift pr. år.

Det vurderes samtidig, at der ved disse skift anvendes gennemsnitlig ca. 3 timer pr. skift med dels at "lukke" gammel målgruppe ned og dels at opstarte en ny målgruppe. Det drejer sig om samtaler med borger, journalskrivning og registreringer i fagsystem samt ændringer i ydelsessystem.

Den samlede besparelse kan opgøres til ca. 130 mio. kr. på landsplan.

Det skal herudover nævnes, at færre målgruppeskift forventes at medføre mere kontinuerlige forløb, hvorved borgere hurtigere kommer ud af offentlig forsørgelse, hvilket vil medføre en besparelse på de offentlige forsørgerydelser. Denne del er der dog ikke lavet en beregning på.

2. Færre proceskrav om samtaler og tilbud

I dag medfører proceskrav et stort ressourcspild og låser beskæftigelsesindsatsen fast i rigide rammer, som ikke altid kan tilpasses den enkelte borger og virksomhed.

6-byerne ønsker en frisætning af kommunerne og har blandt andet stillet følgende forslag:

- Mål på de resultater som den kommunale beskæftigelsesindsats leverer og fjern proceskrav
- Bureaukratiet mindskes og lovgivningen på beskæftigelsesområdet tænkes som en rammelovgivning, som kommunerne selv udfylder og tager ansvar for. Skab behov for færre bekendtgørelser, skrivelser og vejledninger.

Der er evidens for at samtaler og tilbud virker i beskæftigelsesindsatsen. 6-byerne ønsker fortsat, at der følges tæt op på borgerne og at borgerne hjælpes ind på arbejdsmarkedet via brug af forskellige indsats og tilbud. Der skal som udgangspunkt ikke være færre samtaler eller afgives færre tilbud, men indsatsen skal i højere grad tage udgangspunkt i borgerens ønsker og udfordringer samt tage afsæt i arbejdsmarkedets behov.

Følgende eksempler på proceskrav kunne med fordel udgå af beskæftigelseslovgivningen:

- Proceskrav om samtaler og tilbud
- Revurdering af ledighedsydelsessager
- Proceskrav om brug af anden aktør på ledighedsydelsesområdet
- Proceskrav forbundet med opfølgning af borgere ansat i fleksjob

Det er ganske vanskeligt, at beregne den ressourcemæssige konsekvens ved færre proceskrav, da mange af opgaverne fortsat skal løses ved f.eks. afholdelse af samtaler eller afgivelse af aktiveringstilbud.

På landsplan er der årligt samlet ca. 400.000 fuldtidspersoner på de forskellige forsørgerydelser. Det antages, at der anvendes i gennemsnit 1 time pr. fuldtidsperson på at følge med i og kontrollere tidsfrister herunder opfølgning på overskredne tidsfrister samt dialog med de lokale arbejdsmarkedskontorer om overholdelse af fokusmål.

Ved at fjerne proceskravene om samtaler og tilbud vil der kunne realiseres en besparelse på ca. 190 mio. kr.

I fht. ledighedsydelse er vurderingen, at der på de procesmæssige krav om revurdering og brug af anden aktør anvendes i gennemsnit 2 timer pr. borger, som opnår en varighed på henholdsvis 26 og 52 uger. Samlet er det vurderingen, at der vil kunne opnås en besparelse på ca. 10 mio. kr.

I fht. opfølgning på borgere i fleksjob skal kommunen følge op ved en personlig samtale med den ansatte i fleksjobbet senest efter 2½ år. Derudover skal jobcentret udarbejde en status efter 4½ år. For borgere, som forbliver i fleksjob skal der følges op hver 2½ år.

Der er ingen tvivl om, at opfølgning på fleksjobansatte generelt giver god mening, da der er mange muligheder for at fastholde borgeren i job, men det bør være op til jobcentrene at vurdere, hvornår der skal følges op og hvem der skal følges op på.

De nuværende krav forbundet med opfølgning på ansatte i fleksjob medfører et vist ressourcospild, da der følges op på fleksjobansatte, hvor der ikke er et behov for opfølgningen. Opfølgningen sker ud fra proceskravet og de tidspunkter, som står i lovgivning uden vurdering af om der reelt er et behov for opfølgning.

Man bør i stedet lægge ansvaret over på den fleksjobansatte og pågældendes virksomhed om at rette kontakt til jobcentret såfremt at der vurderes behov herfor.

På landsplan er der ca. 95.000 fleksjob. I gennemsnit vurderes en opfølgningsmedarbejder at have ca. 600 sager. Det svarer til ca. 158 medarbejdere på landsplan. Det antages at 20% af tiden går med opfølgning på den lovpligtige del. Hvis proceskravet fjernes vil der kunne opnås en besparelse på ca. 20 mio. kr. på landsplan.

Samlet set er det således vurderingen, at fjernelse af ovenstående proceskrav vil resultere i en samlet besparelse på 220 mio. kr.

3. Fjernelse af proceskrav forbundet med afholdelse af rehabiliteringsteammøder

Det er 6-byernes opfattelse, at konstruktionen omkring rehabiliteringsteammøderne er god, da den bringer forskellige fagligheder sammen i rådgivningen og vurderingen af borgerens situation. Dette bidrager til et helhedsorienteret blik på borgers situation og bidrager også til inddragelse af borger. Men der er samtidig tale om en omkostningstung konstruktion, hvor der i en række tilfælde afholdes møder udelukkende som følge af proceskravet i lovgivningen.

Der er evidens for at samtaler og tilbud virker i beskæftigelsesindsatsen. 6-byerne ønsker at fastholde muligheden for at anvende rehabiliteringsteammøder, men ønsker muligheden for sammen med borger, at vurdere hvornår det i forhold borgerens situation giver mening, at borgerens sag forelægges et rehabiliteringsteam.

I Nordjylland er der gode erfaringer med et frikommuneforsøg, hvor kommunerne har fået frihed til at vurdere om det giver mening, at borgere, som er visiteret til jobafklaring, skal have deres sag forelagt rehabiliteringsteamet.

Frikommuneforsøget har medført afholdelse af færre rehabiliteringsteammøder svarende til en besparelse på ca. 1,8 mio. kr. i Aalborg. Fremskrevet til landsplan vil besparelsen være på ca. 70 mio. kr., da Aalborg har ca. 2,5% af alle borgere i jobafklaring.

De gode erfaringer med frikommuneforsøget vil kunne udvides til at gælde alle målgrupper, således at kommunerne helt får frihed til sammen med borger at vurdere om det giver mening, at rehabiliteringsteamet behandler sagen.

Hvis det antages at denne frihed til at anvende rehabiliteringsteammøder vil reducere antallet af møder med 50% vil der i Aalborg være en besparelse på yderligere ca. 3,0 mio. kr., hvilket svarer til en besparelse på ca. 80 mio. kr. på landsplan.

De nordjyske kommuner har ligeledes under frikommuneforsøget haft mulighed for ikke at indhente den ellers obligatoriske lægeattest (LÆ265) forud for behandling i rehabiliteringsteamet i de tilfælde, hvor der i forvejen foreligger tilstrækkelige helbredsmæssige oplysninger i sagen. Besparelsen herpå er opgjort til ca. 3,5 mio. kr. årligt for de nordjyske kommuner, hvilket svarer til samlet ca. 40 mio. kr. på landsplan.

Samlet set er det således vurderingen, at en fjernelse af proceskrav forbundet med afholdelse af rehabiliteringsteammøder herunder proceskravene om lægeattest vil resultere i en samlet besparelse på ca. 190 mio. kr. på landsplan.

Hertil skal nævnes, at mange kommuner i dag oplever ventetider på anmodning om lægeattester og afholdelsen af et rehabiliteringsteammøde. Ved at fjerne proceskravene vil der blive afholdt færre rehabiliteringsteammøder, men det vil samtidig være med til at reducere ventetiden på, at borgerens sag kan blive forelagt rehabiliteringsteamet.

Det vil føre til mere kontinuitet i indsatsen og ikke mindst en hurtigere afklaring af borgerens situation. F.eks vil borgere hurtigere kunne komme ind på arbejdsmarkedet via et fleksjob. Dertil kommer at det frigiver lægers ressourcer i et presset sundhedsvæsen.

4. Forenkling af reglerne om vejledning ved førstegangssamtale samt sanktionering

Jobcentermedarbejderne anvender meget tid på vejledning af borgerne om ret og pligt. Det er senest dokumenteret i tidsanvendelsesundersøgelse fra Aarhus. Det er lovgivningsmæssigt besluttet, at forenkle reglerne om vejledning, hvilket 6-byerne hilser velkommen. De nye vejledningsregler træder i kraft 1. januar 2024.

6-byerne ønsker at møde borgeren tillidsfuldt og med tro på borgerens ønske om at komme i job, uddannelse eller anden relevant indsats. Derfor bør vejledning om ret og pligt ikke indgå i første samtale, men bringes i spil som et redskab, hvis borgeren mod forventning ikke medvirker i indsatsen med at finde beskæftigelse.

Senest har en række sjællandske jobcentre afviklet forsøg med støtte fra STAR om såkaldte e-læringsforløb, hvor vejledningen digitaliseres. Forsøget har vist gode resultater for jobparate ledige.

Det foreslås, at der findes en permanent løsning på en digitalisering af vejledning om ret og pligt ved førstegangssamtalen. Kommunerne skal naturligvis have pligt til at vejlede de borgere, som ikke har gennemført e-læringsforløb på tilfredsstillende vis, men forløbet hos de sjællandske kommuner viser, at langt de fleste forstår den digitale vejledning.

Fremover vil vejledningen omkring ret og pligt varetages af a-kasserne for de forsikrede ledige. For øvrige grupper vil det fortsat være en kommunal opgave.

I løbet af et år er der en tilgang på omkring 78.000 nye borgere til kontant- og uddannelseshjælp samt selvforsørgelses- og hjemrejseydelse. Det antages, at en digital vejledningsløsning vil kunne reducere samtaletiden med gennemsnitlig 15 minutter pr. førstegangssamtale, hvorved der på landsplan vil kunne spares ca. 10 mio. kr. Samtidig vil effekten være, at samtalerne i højere grad bliver mere målrettede i fht. at hjælpe den ledige videre i job og uddannelse, hvilket alt andet lige vil føre til at flere borgere hurtigere bliver udsat til selvforsørgelse.

Det skal dog nævnes, at der er en række borgere, som er udsatte på forskellig vis, og som har svært ved at håndtere de digitale løsninger. Kommunerne skal naturligvis fortsat have stor opmærksomhed på disse borgere, og yde dem den vejledning, som der er behov for.

Der blev senest i 2018 indgået aftale om sanktionsområdet. Ifølge partierne bag aftalen var der tale om en forenkling af det daværende regelsæt, men det er 6-byernes oplevelse, at reglerne er blevet langt mere kompliceret at administrere og at reglerne fremstår alt for uklare.

Det underbygges af praksisundersøgelse fra 2023 fra Ankestyrelsen, som viser, at der var fejl i 85% af sagerne og fejl i alle sager vedrørende aktivitetsparate ledige.

Der anvendes mange ressourcer i kommunerne til varetagelse af reglerne om sanktionering og det har i flere tilfælde være nødvendigt, at etablere egentlig sanktionsenheder til håndtering af opgaven. Der vil fortsat være behov for sanktionsenheder i kommunerne til håndtering af opgaven med sanktionering, men det nuværende regelsæt vurderes at være for kompleks.

Blot ved at vende tilbage til "det gamle regelsæt" – altså de regler, som galt før 2020 – vil der kunne opnås en administrativ besparelse i størrelsesordenen ca. 30 mio. kr. på landsplan.

Samlet set er det således vurderingen, at en forenkling af reglerne omkring vejledning og sanktionering vil kunne medføre en besparelse på ca. 40 mio. kr.

5. Nedlæggelse af seniorjobordning

Der er bred enighed om at afskaffe seniorjobordningen. Regeringen har medtaget det i deres regeringsgrundlag og Reformkommissionen har det med blandt deres anbefalinger. Derudover har KL tidligere peget på afskaffelse af ordningen.

F.eks skriver Reformkommissionen følgende: "Ordningen har flere uhensigtsmæssigheder – herunder fastholdelse i offentlig forsørgelse eller støttet beskæftigelse".

Den tidligere beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard har i april måned 2022 i et svar til Folketinget Beskæftigelsesudvalg opgjort de varige mindreudgifter på 220 mio. kr. årligt efter skat, tilbageløb og adfærd ved at nedlægge ordningen.

Samtidig forventes forslaget at have en varig positiv beskæftigelsesvirkning på 400 fuldtidspersoner. Den økonomiske effekt heraf er der ikke regnet på.

6. Reduktion i den statslige beskæftigelsesindsats

Når der skal findes besparelser på beskæftigelsesområdet svarende til omkring 25% af de nuværende udgifter til beskæftigelsesindsatsen vil det være oplagt at kigge nærmere på statens ansvar og opgaver. Det er 6-byernes vurdering, at der, som følge af en enklere beskæftigelseslovgivning, ligeledes vil kunne ske en markant slankning af den statslige styring og kontrol.

Såvel KL som 6-byerne foreslår, at kommunerne fremover bliver vurderet og målt på deres resultater af beskæftigelsesindsatsen fremfor de nuværende målinger på kommunernes overholdelse af proceskrav i lovgivningen. Det vil medføre ændrede regler omkring det såkaldte skærpede tilsyn herunder fokusmålene for samtaler og tilbud.

Statens rolle på beskæftigelsesområdet bør gentænkes. Der anvendes i dag mange ressourcer på kontrol og tilsyn. I stedet bør staten i højere grad medvirke til at understøtte beskæftigelsesindsatsen i kommunerne særligt hvad angår de elementer, som er ens for alle kommuner. I dag er kommunerne overladt til selv at finde løsninger på mange forskellige problemstillinger, hvilket naturligvis er meget omkostningstungt.

En væsentlig del af beskæftigelsesmidlerne er båndlagt i diverse puljer, som kræver stor administration særligt fra STAR. Det foreslås, at reducere i antallet af puljer og i stedet flytte midlerne direkte ud i kommunerne til lokal disponering udfra lokale behov på arbejdsmarkedet.

De 3 mia. kr., som Regeringen agter at reducere beskæftigelsesindsatsen med, svarer til ca. 25%. En tilsvarende besparelse ved den statslige beskæftigelsesindsats svarer til ca. 80 mio. kr.

7. Nedlæggelse af 6 ugers jobrettet uddannelse

Når der skal spares så mange penge på beskæftigelsesindsatsen, så er det oplagt at finde besparelsen på de dele af indsatsen, som man ved, har en marginal eller slet ingen effekt.

En effektanalyse fra STAR fra 2021 viser, at 6 ugers jobrettet uddannelse på kort sigt fastholder ledige i ledighed. Følgende er fra analysens konklusion: "Målt over to år fra indsatsstart har indsatsgruppen en akkumuleret beskæftigelsesgrad, som er knap 1 pct. point højere end kontrolgruppen, men denne forskel er ikke signifikant".

Det er samtidig 6-byernes vurdering, at bevillingen af 6 ugers jobrettet uddannelse i flere tilfælde er spild af offentlige kroner. Der er f.eks. eksempler på ledige, som har fået et stort kørekort på det offentlige regning uden at de ønsker at arbejde som chauffør. Kursustilbud bør som udgangspunkt først gives efter en vis ledighed, hvis ikke der er en konkret aftale med en virksomhed om at ansætte den ledige efter et uddannelsesforløb.

Ordningen med 6 ugers jobrettet uddannelse bør derfor nedlægges, men en del af uddannelsesforløbene vurderes fortsat relevante ud fra behovene på arbejdsmarkedet. Konkret foreslås det, at kompetencen til at bevilge uddannelse samles ved jobcentret. Hermed vil bevilling af uddannelse i højere grad kunne ske ud fra behovene på arbejdsmarkedet og den plan, som jobcentret har lavet i samarbejde med den ledige.

Ved at samle bevillingskompetencen ved jobcentret er det vurderingen, at der vil ske en halvering af bevillingerne af uddannelsesforløbene. Det vil medføre en besparelse på ca. 70 mio. kr., da den samlede udgift til 6 ugers jobrettet uddannelse i 2022 var på ca. 138 mio. kr.

8. Overlade indsats for tilbagevenden til job til medarbejder og virksomhed ved korte enkle sygedagpengeforløb

Modtagere af sygedagpenge har som udgangspunkt ret og pligt til fire samtaler med en medarbejder på jobcentret – uanset karakteren af deres sygdom. I mange tilfælde giver det ingen mening for nogen af parterne.

Det gælder for eksempel hvis en person med fysiske arbejdsfunktioner har brækket et ben. Det tager den tid, det tager og der giver ikke mening at rådgive om delvis tilbagevenden til andre arbejdsfunktioner, hjælpemidler eller lignende.

De nuværende regler kan erstattes af en regel om, at alle skal have én samtale og en screening tidligt i forløbet, hvor det kan afklares, om der er tale om et afgrænset sygdomsforløb med et velkendt behandlingsforløb. I de tilfælde kan yderligere samtaler i de første seks måneder erstattes af et tilbud om at medarbejderen eller virksomheden kan kontakte jobcentret, hvis sygdommen eller behandlingen ikke forløber som forventet.

Hvis det antages, at en tredjedel af de sager, som normalt afsluttes efter en varighed på 9-26 uger, er enkle og forudsigelige kan der spares 46.300 samtaler årligt. Det svarer til en årlig besparelse på ca. 30 mio. kr.

Der kan være en risiko for, at sygeforløb bliver af længere varighed på grund af den reducerede jobcenteropfølgning og forslaget bryder med kommunernes ønske om at ansvar for indsats og økonomi skal følges ad.

9. Øvrige områder, som kan medføre besparelser

En række øvrige områder vurderes at kunne medføre besparelser. 6-byerne har dog ikke lavet beregninger herpå.

Det drejer sig om følgende områder:

- Øget digitalisering – der er ingen tvivl om at en øget digitalisering i særlig grad vil kunne forbedre servicen overfor borgere og virksomheder, men der vil også være afledte effekter, som vil kunne reducere det kommunale administrative ressourceforbrug. Det er dog vigtigt, at være opmærksom på, at der fortsat er en række borgere, som ikke evner at omsætte de digitale muligheder.
- Kun selvbooking for jobparate – i dag skal alle ledige booke deres samtale med jobcentret. En del borgere får ikke booket en samtale eller har vanskeligheder ved at anvende de elektroniske løsninger. Det giver jobcentret en række afledte administrative opgaver med fornyet kontakt til disse borgere.
- Generel besparelse på administration – under de ovenstående forslag, hvor 6-byerne vurderer, at der kan opnås besparelser, er der ikke foretaget en beregning af besparelsen på den mere

generelle administration. Ved at reducere kompleksiteten i beskæftigelseslovgivningen og reducere eller fjerne mængden af kontrol og opfølgning på proceskrav vil der være afledte effekter økonomiske på den mere generelle administration (administrative-, konsulent- og ledelsesmæssige opgaver).

De tre ovennævnte områder vil i en eller anden udstrækning kunne medføre besparelser, men samlet set vurderes det at være forholdsvis begrænset. Selvbooking har medført afledte administrative opgaver, men det er af forholdsvis begrænset omfang samlet set. Tilsvarende vil den generelle besparelse på administration være af mindre karakter. Tilbage er muligheden i de digitale løsninger, som givet vis kan være af større eller mindre omfang alt afhængige af de tekniske løsninger, som kan indføres. Denne del er naturligvis relativ usikker.

I dette indspil fra 6-byerne er der set bredt på opgaveløsningen på beskæftigelsesområdet og der er peget på besparelsesmuligheder flere steder. Det kan naturligvis ikke afvises, at der kan peges på andre besparelsesområder, men det er 6-byernes vurdering, at det i givet fald vil være af begrænset omfang rent besparelsesmæssigt.

Opsamling

Ved at gennemføre ovenstående konkrete forslag til besparelser kan der samlet findes ca. 1,0 mia. kr., jf. nedenstående oversigt:

Tiltag	Besparelsesbeløb
Færre mål- og ydelsesgrupper	130 mio. kr.
Færre proceskrav om samtaler og tilbud	220 mio. kr.
Fjernelse af proceskrav ved afholdelse af rehabiliteringsteammøder	190 mio. kr.
Forenkling af reglerne om vejledning samt sanktionering	40 mio. kr.
Nedlæggelse af seniorjobordning	220 mio. kr.
Reduktion i den statslige administration	80 mio. kr.
Afskaffelse af 6 ugers jobrettet uddannelse	70 mio. kr.
Overlade indsats ved enkle sygeforløb til medarbejder og virksomhed	30 mio. kr.
Øvrige områder, hvor der vil være besparelser	? mio. kr.
Samlet beløb	980 mio. kr.

De resterende 2 mia. kr. op til de 3. mia. kr., som er Regeringens ønske og målsætning, vurderes ikke at kunne realiseres uden, at det får betydning for indsatsen overfor borgerne og virksomhederne

Der kan naturligvis gennemføres yderligere besparelser på beskæftigelsesområdet, hvis landspolitikerne ønsker det, men det er 6-byernes vurdering, at det ikke vil kunne realiseres uden at det medfører færre samtaler og tilbud til borgerne. Ved færre samtaler vil borgerne opleve ingen eller begrænset kontakt med jobcentret og borgerne vil i højere grad skulle klare sig selv via digitale løsninger. Samtidig vil der være færre midler til forebyggende og tværgående indsatser.

Besparelsen på beskæftigelsesområdet vil alt andet lige føre til øgede forsørgelsesudgifter, som hurtigt kan overgå den opnåede besparelse på indsatsen.

Senest har de økonomiske vismænd i deres efterårsrapporten for 2023 kritiseret Regeringens målsætning om på forhånd at gennemføre en besparelse på 3 mia. kr. på beskæftigelsesindsatsen:

"Et på forhånd fastlagt besparelsesmål kan enten betyde, at det fulde besparingspotentiale ikke udnyttes, eller at der gennemføres besparelser, som reducerer effektiviteten af beskæftigelsesindsatsen."

Kommunerne har mange gode erfaringer med at iværksætte investeringsmodeller, som har ført til reducerede forsørgelsesudgifter.

6-byerne vil anbefale ekspertgruppen, at der ses bredere på den samlede økonomi på beskæftigelses- og

forsørgelsesområdet ved, at der på de forskellige besparelsesforslag, som ekspertgruppen kommer frem med, indregnes de økonomiske konsekvenser for forsørgelsesudgifterne.